Arolygiaeth Ei Mawrhydi dros Addysg a Hyfforddiant yng Nghymru
Her Majesty's Inspectorate for Education and Training in Wales

Adroddiad ar

Ysgol Bryn Elian
Windsor Drive
Bae Colwyn
Conwy
LL29 8HU

Dyddiad yr arolygiad: Hydref 2015

gan

Estyn, Arolygiaeth Ei Mawrhydi dros Addysg a Hyfforddiant yng Nghymru

Yn ystod pob arolygiad, nod arolygwyr yw ateb tri chwestiwn allweddol:

Cwestiwn Allweddol 1: Pa mor dda yw'r deilliannau?

Cwestiwn Allweddol 2: Pa mor dda yw'r ddarpariaeth?

Cwestiwn Allweddol 3: Pa mor dda yw'r arweinyddiaeth a'r rheolaeth?

Mae arolygwyr hefyd yn rhoi barn gyffredinol ar berfformiad presennol yr ysgol a'i rhagolygon gwella.

Yn yr arfarniadau hyn, mae'r arolygwyr yn defnyddio graddfa bedwar pwynt:

Barn	**Yr hyn mae'r farn yn ei olygu**
Rhagorol	Llawer o gryfderau, gan gynnwys enghreifftiau arwyddocaol o arfer sy'n arwain y sector
Da	Llawer o gryfderau a dim meysydd pwysig sydd angen eu gwella'n sylweddol
Digonol	Mae cryfderau'n gorbwyso'r meysydd i'w gwella
Anfoddhaol	Mae'r meysydd pwysig i'w gwella yn gorbwyso'r cryfderau

Lluniwyd yr adroddiad hwn yn unol ag Adran 28 Deddf Addysg 2005.

Cymerwyd pob rhagofal posibl i sicrhau bod y wybodaeth yn y ddogfen hon yn gywir adeg ei chyhoeddi. Dylid cyfeirio unrhyw ymholiadau neu sylwadau ynglŷn â'r ddogfen hon/cyhoeddiad hwn at:

Yr Adran Gyhoeddiadau
Estyn
Llys Angor, Heol Keen
Caerdydd
CF24 5JW neu drwy anfon e-bost at cyhoeddiadau@estyn.llyw.cymru

Mae'r cyhoeddiad hwn a chyhoeddiadau eraill gan Estyn ar gael ar ein gwefan: www.estyn.llyw.cymru

Cyfieithwyd y ddogfen hon gan Trosol (Saesneg i Gymraeg).

© Hawlfraint y Goron 2015: Gellir ailddefnyddio'r adroddiad hwn yn ddi-dâl mewn unrhyw fformat neu gyfrwng ar yr amod y caiff ei ailddefnyddio'n gywir ac na chaiff ei ddefnyddio mewn cyd-destun camarweiniol. Rhaid cydnabod y deunydd fel hawlfraint y Goron a rhaid nodi teitl yr adroddiad penodol.

Dyddiad cyhoeddi: 08/12/2015

Cyd-destun

Mae Ysgol Bryn Elian yn ysgol gyfun gymysg cyfrwng Saesneg i ddisgyblion 11 i 18 oed, a gynhelir gan awdurdod lleol Conwy. Mae 962 o ddisgyblion ar y gofrestr, gan gynnwys 154 o ddisgyblion yn y chweched dosbarth. Mae'r ffigur hwn wedi cynyddu er 2008 pan arolygwyd yr ysgol ddiwethaf, pan roedd 823 o ddisgyblion ar y gofrestr, gan gynnwys 132 yn y chweched dosbarth. Mae tua 21% o ddisgyblion yn gymwys i gael prydau ysgol am ddim, sydd uwchlaw'r cyfartaledd cenedlaethol, sef 17.4%. Daw disgyblion o ochr ddwyreiniol Bae Colwyn a'r pentrefi cyfagos. Mae ychydig dros 20% o'r disgyblion yn byw yn yr 20% o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig yng Nghymru. Mae bron pob disgybl yn siarad Saesneg fel eu hiaith gyntaf ac yn dod o gefndir gwyn Prydeinig. Mae ychydig iawn ohonynt yn siarad Cymraeg yn rhugl.

Mae'r ysgol yn derbyn disgyblion o'r ystod allu lawn. Tua 27% yw canran y disgyblion ag anghenion addysgol arbennig, sydd ychydig yn uwch na'r cyfartaledd cenedlaethol, sef 25%. Mae canran y disgyblion sydd â datganiad o anghenion addysgol arbennig islaw'r cyfartaledd cenedlaethol, sef 2.5%.

Ymgymerodd y pennaeth â'r swydd yn 2008. Mae'r uwch dîm arweinyddiaeth yn cynnwys y pennaeth, dau ddirprwy bennaeth, tri phennaeth cynorthwyol a thri phennaeth cynorthwyol dros dro.

Y gyllideb ysgol unigol fesul disgybl ar gyfer Ysgol Bryn Elian yn 2015-2016 yw £4,846. Yr uchafswm fesul disgybl yn yr ysgolion uwchradd yng Nghonwy yw £5,511 a'r isafswm yw £4,418. Mae Ysgol Bryn Elian yn y 4ydd safle allan o'r saith ysgol uwchradd yng Nghonwy o safbwynt y gyllideb ysgol fesul disgybl.

Crynodeb

Perfformiad presennol yr ysgol	Da
Rhagolygon gwella'r ysgol	Rhagorol

Perfformiad presennol

Bernir bod perfformiad presennol yr ysgol yn dda oherwydd:

- Dros y pedair blynedd diwethaf, mae'r ysgol wedi perfformio'n dda iawn yn gyson ac yn well nag ysgolion tebyg ym mron pob dangosydd yng nghyfnod allweddol 4
- Mae'r ysgol yn darparu cwricwlwm eang a chytbwys sy'n bodloni anghenion pob disgybl yn dda iawn
- Mae'r ysgol yn darparu dull cryf a chyson dros ben o ddatblygu medrau llythrennedd a rhifedd disgyblion yn gynyddol
- Mae ansawdd yr addysgu yn nodwedd gref o waith yr ysgol
- Mae ymddygiad disgyblion yn rhagorol ac mae ganddynt agweddau cadarnhaol tuag at eu dysgu

Fodd bynnag:

- Nid yw'r disgyblion mwyaf abl yn perfformio cystal ag y dylent
- Nid yw ychydig o wersi'n herio disgyblion yn ddigon da
- Mae anghysondebau yn yr adborth ysgrifenedig sy'n cael ei roi i ddisgyblion o fewn ac ar draws pynciau.

Rhagolygon gwella

Bernir bod rhagolygon gwella'n rhagorol oherwydd:

- Mae'r pennaeth yn darparu arweinyddiaeth ysbrydoledig a gweledigaeth strategol glir sy'n rhoi cyflawniad i bawb wrth wraidd gwaith yr ysgol
- Mae arweinyddiaeth fedrus ar bob lefel wedi arwain at berfformiad cyson uchel ym mron pob dangosydd allweddol yng nghyfnod allweddol 4
- Mae arweinwyr yn sicrhau nad yw disgyblion yn tangyflawni o ganlyniad i anfantais gymdeithasol
- Mae arweinwyr yn cynllunio i wella medrau llythrennedd a rhifedd disgyblion yn llwyddiannus iawn
- Mae diwylliant cryf o fyfyrio ac ymdrech gyson i wella ansawdd addysgu
- Mae hunanarfarnu a chynllunio gwelliant yn drylwyr yn rhan ganolog o fywyd yr ysgol
- Mae ystod eang o bartneriaethau llwyddiannus yn gwella darpariaeth a phrofiadau dysgu ac yn cyfrannu'n sylweddol at ddeilliannau a lles disgyblion

Argymhellion

A1 Gwella cyfran y disgyblion sy’n cyflawni’r graddau uchaf yng nghyfnod allweddol 4

A2 Gwella addysgu i gyfateb i’r arfer orau yn yr ysgol

A3 Sicrhau bod mwy o gysondeb yn ansawdd adborth ysgrifenedig a bod disgyblion yn ymateb yn gynhyrchiol i’r adborth hwnnw

Beth sy’n digwydd nesaf?

Bydd yr ysgol yn llunio cynllun gweithredu sy’n dangos sut y bydd yn mynd i’r afael â’r argymhellion. Bydd Estyn yn gwahodd yr ysgol i baratoi astudiaeth achos ysgrifenedig, gan ddisgrifio’r arfer ragorol a nodwyd yn ystod yr arolygiad.

Prif ganfyddiadau

Cwestiwn allweddol 1: Pa mor dda yw'r deilliannau?	Da

Safonau: Da

Bu perfformiad disgyblion yn gyson gryf dros y tair blynedd diwethaf mewn llawer o'r dangosyddion perfformiad yng nghyfnod allweddol 4. Yn 2014, ar draws llawer o ddangosyddion, gwnaeth disgyblion gynnydd cryf o gyfnodau allweddol blaenorol. Mae data dros dro ar gyfer 2015 yn awgrymu bod y duedd hon o welliant yn parhau.

Mae perfformiad yn nhrothwy lefel 2, gan gynnwys Saesneg neu Gymraeg a mathemateg, wedi dangos gwelliant dros y tair blynedd diwethaf ac yn rhoi'r ysgol yn y 50% uwch neu'r 25% uchaf o ysgolion tebyg ar sail nifer y disgyblion sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim. Mae data dros dro ar gyfer 2015 yn rhoi'r ysgol yn y 25% uchaf o ysgolion tebyg. Bu perfformiad yn y dangosydd hwn uwchlaw'r deilliannau wedi'u modelu yn gyson, ac uwchlaw cyfartaledd y teulu o ysgolion am y ddwy flynedd diwethaf ar ôl bod yn is gynt. Am y tair blynedd diwethaf, bu cyfran y disgyblion sy'n ennill pum gradd A* neu A mewn TGAU islaw'r cyfartaledd cenedlaethol. Mae data dros dro ar gyfer 2015 yn dangos bod hyn yn wir o hyd.

Bu perfformiad yn y sgôr pwyntiau wedi'i chapio a throthwy lefel 2 ymhell uwchlaw cyfartaledd y teulu o ysgolion, ac mae wedi rhoi'r ysgol yn y 25% uchaf o ysgolion tebyg am y pedair blynedd diwethaf. Mae data dros dro yn awgrymu bod deilliannau ar gyfer 2015 o safon uchel gyffelyb.

Ym Mlwyddyn 13, er 2012, bu cyfran y disgyblion sy'n cyflawni trothwy lefel 3 uwchlaw cyfartaledd y teulu o ysgolion yn gyson, ynghyd â'r sgôr pwyntiau cyfartalog ehangach. Fodd bynnag, mae data dros dro ar gyfer 2015 yn dangos gostyngiad o ran perfformiad yn y ddau ddangosydd. Mae data dros dro hefyd yn dangos bod cyfran y disgyblion sy'n ennill tair gradd A* neu A yn agos at gyfartaledd y teulu ac ychydig yn uwch na'r cyfartaledd ar gyfer cyfran y disgyblion sy'n ennill tair gradd A*-C.

Yng nghyfnod allweddol 3, bu tuedd ar i fyny yng nghyfran y disgyblon sy'n cyflawni'r dangosydd pwnc craidd.

Yng nghyfnod allweddol 3 yn 2015, mae'r gwahaniaeth mwyaf rhwng perfformiad bechgyn a merched mewn Saesneg. Yng nghyfnod allweddol 4, mae data dros dro ar gyfer 2015 yn dangos bod y gwahaniaeth mwyaf mewn Saesneg hefyd. Fodd bynnag, mae perfformiad bechgyn yn y dangosydd hwn uwchlaw'r cyfartaledd ar gyfer bechgyn mewn ysgolion tebyg.

Yn 2015, yng nghyfnod allweddol 3, mae perfformiad disgyblion sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim islaw'r cyfartaledd ar gyfer disgyblion tebyg mewn ysgolion eraill yn y teulu yn y dangosydd pwnc craidd, ac mewn Saesneg a mathemateg ar lefel 5 ac uwch. Yn 2015, y bwlch rhwng perfformiad disgyblion sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim a disgyblion eraill yn y dangosyddion hyn yw'r bwlch mwyaf yn y tair blynedd diwethaf. Yn 2014, yng nghyfnod allweddol 4, perfformiodd disgyblion

sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim yn well na chyfartaledd y teulu ar gyfer disgyblion tebyg ym mron pob dangosydd, ar ôl bod yn is yn 2013. Mae data dros dro ar gyfer 2015 yn dangos bod y gwelliant hwn yn parhau.

Mae gan bron pob un o'r disgyblion agweddau cadarnhaol tuag at eu dysgu. Mae llawer ohonynt yn gweithio'n dda yn annibynnol ac â disgyblion eraill mewn ystod o sefyllfaoedd symbylol, fel trafod y materion moesol yn ymwneud â defnyddio bôn-gelloedd ac arwain pobl eraill i wella eu perfformiad mewn addysg gorfforol. Mae llawer o ddisgyblion yn galw dysgu blaenorol i gof yn dda ac yn gwneud defnydd effeithiol o'r dysgu hwnnw i ennill gwybodaeth, dealltwriaeth a medrau newydd.

Mae'r rhan fwyaf o ddisgyblion yn gwrando ar yr athro/athrawes â sylw, parch a dealltwriaeth. Mae llawer ohonynt yn gwneud hynny i'w cyfoedion hefyd. Mae llawer o ddisgyblion ar draws yr ystod oedran a gallu yn siarad yn hyderus ac yn mynegi eu barn yn glir. Yn y rhan fwyaf o bynciau, mae disgyblion o bob gallu yn defnyddio termau sy'n benodol i bwnc yn dda. Fodd bynnag, mae lleiafrif o ddisgyblion yn rhoi ymatebion llafar cryno heb eu datblygu'n ddigonol.

Mae gan lawer o ddisgyblion ddealltwriaeth gadarn o'r hyn y maent yn ei ddarllen. Mae'r rhan fwyaf o ddisgyblion sydd â medrau darllen gwannach yn gwneud cynnydd da trwy raglenni ymyrraeth strwythuredig. Pan gânt gyfle, mae'r mwyafrif o ddisgyblion yn defnyddio uwch fedrau darllen yn dda. Maent yn cyfosod gwybodaeth o ystod o ffynonellau a gallant gasglu a diddwytho'n dda i wella'u gwybodaeth a dealltwriaeth.

Mae'r rhan fwyaf o ddisgyblion yn ysgrifennu at ystod addas o ddibenion a chynulleidfaoedd. Yn y rhan fwyaf o bynciau, mae llawer o ddisgyblion yn cynhyrchu ysgrifennu estynedig o ansawdd da sydd wedi ei drefnu'n dda ac yn gydlynus. Mae disgyblion mwy abl yn cynhyrchu ysgrifennu graenus. Yn gyffredinol, mae ysgrifennu merched wedi ei ddatblygu'n well ac yn fwy cywir yn dechnegol nag ysgrifennu bechgyn. Nid yw lleiafrif o ddisgyblion yn prawfddarllen nac yn golygu eu gwaith yn ddigon da. O ganlyniad, maent yn parhau i wneud gormod o wallau sillafu, atalnodi a gramadeg, ac nid yw eu hysgrifennu wedi ei ddatblygu'n ddigonol o hyd. Mewn ychydig o achosion, nid yw disgyblion yn cwblhau gwaith.

Mae llawer o ddisgyblion yn datblygu medrau rhifedd, fel cyfrifo a mesur, yn dda. Maent yn defnyddio'r medrau hyn a graffiau mewn cyd-destunau priodol ar draws y cwricwlwm. Mae llawer o ddisgyblion yn dangos medrau meddwl clir wrth ddatrys problemau ac wrth ddadansoddi deunyddiau ffynhonnell.

Yn ystod y pedair blynedd diwethaf, mae perfformiad mewn Cymraeg ail iaith ar lefel 5 neu'n uwch wedi gwella'n raddol. Ym mhob un o'r blynyddoedd, mae perfformiad wedi rhoi'r ysgol uwchlaw cyfartaledd y teulu ac yn y 25% uchaf o ysgolion tebyg ar sail nifer y disgyblion sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim, ac eithrio yn 2015. Yng nghyfnod allweddol 4, mae bron pob un o'r disgyblion yn cofrestru ar gyfer cymhwyster cwrs llawn, ac mae cyfran y disgyblion sy'n cyflawni cymhwyster lefel 2 mewn unrhyw gwrs iaith Gymraeg ymhell uwchlaw cyfartaledd y teulu a'r cyfartaledd cenedlaethol.

Lles: Rhagorol

Mae lles disgyblion yn nodwedd arbennig o gryf yn yr ysgol. Mae hyn i'w weld yn y presenoldeb rhagorol, ymddygiad canmoladwy a lefel ymglymiad disgyblion mewn cyfrannu at ethos cryf yr ysgol.

Mae bron pob un o'r disgyblion yn teimlo'n ddiogel ac yn sicr yn yr ysgol. Maent yn hyderus bod yr ysgol yn mynd i'r afael â'r achosion prin o fwlio yn effeithiol iawn.

Mae llawer o ddisgyblion yn cymryd rhan mewn ystod eang iawn o weithgareddau allgyrsiol buddiol, gan gynnwys chwaraeon, sy'n cael eu cynnig gan yr ysgol. Caiff y gweithgareddau hyn eu trefnu'n fedrus iawn a'u harwain gan y disgyblion sy'n llysgenhadon chwaraeon. Mae gan lawer o ddisgyblion ddealltwriaeth gadarn o sut i gadw'n iach trwy ymarfer corff a bwyta diet cytbwys.

Mae ymddygiad bron pob un o'r disgyblion mewn gwersi ac o gwmpas yr ysgol yn nodwedd arbennig o gryf. Mae disgyblion yn barchus iawn tuag at athrawon a'i gilydd. Maent yn cyfrannu'n gynhyrchiol at y gymuned leol mewn sawl ffordd. Mae'r rhain yn cynnwys y prosiect rhandiroedd, tynnu a gwerthu cynnyrch lleol yn yr ysgol, a'r côr yn canu i gleifion yn yr ysbyty lleol.

Bu presenoldeb yn sylweddol uwch na'r deilliannau wedi'u modelu ar gyfer y pum mlynedd diwethaf, ac mae'n rhoi'r ysgol yn y 25% uchaf o ysgolion tebyg ar sail nifer y disgyblion sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim er 2011. Mae absenoliaeth fynych wedi lleihau'n sylweddol ac mae ymhell islaw cyfartaledd yr awdurdod lleol a'r cyfartaledd cenedlaethol. Bu presenoldeb disgyblion sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim ymhell uwchlaw'r cyfartaledd ar gyfer disgyblion tebyg o fewn y teulu o ysgolion yn gyson am y pum mlynedd diwethaf.

Mae graddau ymglymiad disgyblion ym mywyd yr ysgol a'r tu hwnt yn gryfder sylweddol. Mae ystod eang y pwyllgorau disgyblion yn gwneud cyfraniad pwysig at waith yr ysgol. Yn benodol, mae'r cyngor ysgol yn chwarae rôl sylweddol mewn amlygu materion cymdeithasol a moesol trwy brosiectau arbennig, fel ei waith ar agweddau tuag at anabledd, rhywioldeb a hiliaeth. Mae'r effaith y mae hyn wedi ei chael ar agweddau a dealltwriaeth disgyblion eraill yn nodwedd gref iawn.

Cwestiwn Allweddol 2: Pa mor dda yw'r ddarpariaeth?	Rhagorol

Profiadau dysgu: Rhagorol

Mae'r ysgol yn cynnig cwricwlwm eang a chytbwys sy'n bodloni gofynion statudol. Yng nghyfnod allweddol 4, mae'r cwricwlwm yn darparu ystod gynhwysfawr o gyrsiau academaidd a galwedigaethol. Mae darpariaeth yr ysgol a'r hyn sy'n cael ei gynnig ar y cyd â'r sefydliad addysg bellach lleol a darparwr dysgu yn y gwaith yn hynod effeithiol o ran bodloni anghenion disgyblion unigol. Mae hyn wedi cyfrannu at lefelau uchel iawn o bresenoldeb disgyblion a chyflawniad cryf cyson.

Mae'r ysgol yn cynnig dewis arbennig o helaeth o weithgareddau allgyrsiol sy'n gwneud budd i ddysgu a hyder disgyblion. Mae nifer dda yn mynychu'r gweithgareddau hyn ac mae disgyblion yn cymryd rhan yn frwdfrydig mewn ystod

eang o gyrsiau ychwanegol, cymwysterau a chlybiau. Mae'r gweithgareddau hyn yn hynod effeithiol o ran helpu disgyblion i gyflawni cymwysterau ychwanegol, ac mae llawer ohonynt yn ymgymryd â gweithgareddau efallai na fyddant wedi cael profiad ohonynt o'r blaen. Yn ddiweddar, mae'r ysgol wedi sefydlu opsiwn chwaraeon dŵr arloesol sy'n galluogi disgyblion i fanteisio ar weithgareddau hwylio a hwylfyrddio ar lan y môr yn lleol. Mae'r gweithgareddau hyn yn arwain at wella hunan-barch disgyblion yn sylweddol, ynghyd â'u gallu i weithio fel aelod o dîm, a'u lles.

Mae gan yr ysgol strategaeth lythrennedd a rhifedd fanwl sydd wedi ei datblygu'n eithriadol o dda. Bu dulliau tra ystyriol a chyson ym mron pob pwnc yn hynod effeithiol o ran datblygu medrau llythrennedd a rhifedd. Mae'r ysgol yn darparu ymyrraeth gynhwysfawr i ddisgyblion y mae angen cymorth ychwanegol arnynt mewn llythrennedd a rhifedd.

Mae'r ysgol yn hyrwyddo'r dimensiwn Cymreig yn effeithiol trwy weithgareddau allgyrsiol, fel cysylltiadau diwylliannol a chwaraeon â'r Urdd. Mae athrawon yn ymgorffori ystod eang o gyfleoedd gwerthfawr i ddisgyblion ddysgu am ddiwylliant a hanes Cymru, er enghraifft mewn gwersi'r dyniaethau. Mae cyfran sylweddol o amser y cwricwlwm yng nghyfnod allweddol 3 a chyfnod allweddol 4 yn cael ei ddyrannu i ddarpariaeth Gymraeg. Mae hyn yn rhoi statws uchel i ddatblygu'r Gymraeg yn yr ysgol. Mae llysgenhadon iaith yn y chweched dosbarth yn darparu cymorth gwerthfawr i ddisgyblion yng nghyfnod allweddol 3.

Mae'r ysgol wedi datblygu trefniadau cynhwysfawr iawn i ddatblygu dealltwriaeth disgyblion o addysg ar gyfer datblygu cynaliadwy a dinasyddiaeth fyd-eang. Mae'r rhan fwyaf o ddisgyblion yn datblygu hyn trwy ystod ddiddorol o weithgareddau a'r rhaglen addysg bersonol a chymdeithasol. Mae'r gweithgareddau hyn yn cynnwys codi materion perthnasol mewn gwersi, lle bo hynny'n briodol, yn ystod gwasanaethau ysgol ac yng ngwaith codi ymwybyddiaeth y grŵp eco. Bu'r cysylltiadau hirsefydlog ag ysgol ym Madagascar yn arbennig o werthfawr o ran cynyddu gwybodaeth a dealltwriaeth disgyblion o brofiadau pobl ifanc mewn amgylchedd gwahanol iawn.

Addysgu: Da

Mae gan athrawon wybodaeth bynciol gadarn iawn ac maent yn meithrin perthynas waith fwriadus a chynhyrchiol â phob disgybl.

Mewn llawer o wersi, mae athrawon yn defnyddio ystod amrywiol a defnyddiol o strategaethau addysgu ac yn darparu ffocws cyson ar ddatblygu medrau disgyblion, yn enwedig yn eu hysgrifennu. Gwna athrawon ddefnydd da iawn o lawlyfr addysgu a dysgu yr ysgol, 'The Fulcrum', sydd wedi ei seilio ar arfer gref bresennol yn yr ysgol. Mewn hanner o'r gwersi hyn, mae athrawon yn creu lefel uchel iawn o her i ddisgyblion o bob gallu, a rhediad bywiog i'w dysgu. Maent yn defnyddio holi cryf, miniog sy'n procio dealltwriaeth disgyblion yn dda iawn. Mae athrawon yn monitro ac asesu dysgu disgyblion yn barhaus. Maent yn rhoi adborth manwl gywir sy'n helpu disgyblion i wneud cynnydd cryf a chyflym.

Nid yw ychydig o wersi yn cael eu cynllunio'n effeithiol ac nid ydynt yn herio disgyblion o bob gallu. Nid yw tasgau'n cyfateb yn ddigon da i alluoedd a dysgu

blaenorol disgyblion. Nid yw ychydig o athrawon yn sicrhau bod disgyblion wedi atgyfnerthu eu dysgu, nac yn gofyn cwestiynau'n ddigon clir i brocio dealltwriaeth disgyblion. Yn y gwersi hyn, nid yw ychydig o ddisgyblion yn gwneud digon o gynnydd.

Mae bron pob un o'r athrawon yn marcio'n rheolaidd. Mae llawer ohonynt yn cynnig adborth ysgrifenedig clir i arwain dysgu disgyblion. Mewn lleiafrif o achosion, mae athrawon yn gwneud sylwadau clir ar ansawdd gwaith disgyblion, ond nid ydynt yn esbonio'n ddigon da sut i wneud rhagor o gynnydd. Mae sylwadau'r lleiafrif o athrawon yn rhy hael neu nid ydynt yn cynnig lefel briodol o her i ddisgyblion.

Mewn ychydig o bynciau, mae athrawon yn sefydlu deialog ddefnyddiol â disgyblion ynghylch sut i wella eu gwaith. Maent yn darparu strategaethau defnyddiol i ddisgyblion, ynghyd ag amser i adolygu, golygu a gwella eu gwaith. Pan fydd hyn yn digwydd, mae llawer o ddisgyblion yn ymateb yn llwyddiannus. Fodd bynnag, at ei gilydd, nid yw athrawon yn sicrhau bod disgyblion yn ymateb yn ddigon da i'r cyngor sy'n cael ei roi iddynt.

Mae'r rhan fwyaf o athrawon yn defnyddio'r codau marcio ysgol-gyfan yn gyson. Mae hyn yn cael effaith gadarnhaol ar fedrau llythrennedd disgyblion. Mae llawer o adrannau'n defnyddio gweithgareddau hunanasesu ac asesu cyfoedion yn dda i gynorthwyo cynnydd disgyblion.

Mae gan yr ysgol systemau olrhain clir ac effeithiol i fonitro cynnydd disgyblion. Mae uwch arweinwyr ac arweinwyr canol yn monitro safonau cyffredinol yn rheolaidd ac yn drylwyr. Mae'r ysgol yn defnyddio monitro'n arbennig o effeithiol i nodi'r disgyblion hynny y mae angen cymorth ychwanegol arnynt.

Mae'r ysgol yn rhoi adborth clir a gwerthfawr i rieni ar gynnydd disgyblion ac ar dargedau ar gyfer gwella.

Gofal, cymorth ac arweiniad: Rhagorol

Mae'r ysgol yn darparu cymorth ac arweiniad rhagorol i ddisgyblion. Mae hyn yn cael effaith gref iawn ar eu datblygiad moesol a chymdeithasol, eu hymddygiad, presenoldeb a chyfranogiad ym mywyd a gwaith yr ysgol. Mae'r ddarpariaeth hon yn nodwedd ragorol o waith yr ysgol.

Mae'r ysgol yn hyrwyddo cynhwysiant cymdeithasol ac yn lleihau rhwystrau rhag dysgu yn llwyddiannus iawn. Mae disgyblion sy'n agored i niwed, a'r rhai sydd ag anghenion dysgu ychwanegol yn benodol, yn elwa ar ystod eang o ymyriadau o ansawdd uchel sy'n mynd i'r afael â'u hanghenion yn hynod effeithiol. Mae cynlluniau addysg unigol yn cynnwys targedau perthnasol ac mae'r rhan fwyaf o'r disgyblion hyn yn cyflawni'n dda. Mae'r ganolfan cymorth disgyblion yn llwyddiannus iawn yn helpu disgyblion sy'n cael problemau a all arwain at beidio â chyflawni'n briodol neu fynychu'n rheolaidd. Mae'n defnyddio arbenigedd ystod eang o asiantaethau allanol yn dda iawn i gynorthwyo ei gwaith. Yn ogystal, mae cwnsler yr ysgol yn cynorthwyo disgyblion yn dda iawn.

Mae mentoriaid dysgu yn darparu cymorth buddiol iawn i ddisgyblion. Cânt eu hyfforddi'n dda i ddarparu ymyriadau arbenigol. Maent yn monitro presenoldeb, ymddygiad a chynnydd disgyblion yn drylwyr ac yn hynod effeithiol. Maent yn chwarae rôl bwysig mewn cynnal y safonau uchel iawn o les disgyblion.

Mae rhaglen addysg bersonol a chymdeithasol gynhwysfawr yn cynorthwyo datblygiad ysbrydol, moesol a diwylliannol yn dda iawn. Hefyd, mae'n datblygu lles disgyblion yn llwyddiannus ac yn hyrwyddo agweddau cadarnhaol a gwybodus iawn tuag at iechyd a materion cymdeithasol.

Gwna'r ysgol drefniadau priodol i hyrwyddo bwyta ac yfed yn iach.

Mae trefniadau'r ysgol ar gyfer diogelu disgyblion yn bodloni gofynion ac nid ydynt yn destun pryder.

Yr amgylchedd dysgu: Rhagorol

Mae'r ysgol yn hyrwyddo gweledigaeth glir ar y cyd ar gyfer cydraddoldeb yn ei harwyddair, sef 'Achievement For All' (Cyflawniad i Bawb). Mae'r amgylchedd arbennig o gynhwysol, gofalgar a chroesawgar a'r ethos positif yn amlwg yn agweddau ac ymddygiad bron pob un o'r disgyblion. Mae aelodau staff yn cydweithio'n agos â'i gilydd i ddathlu doniau a gwahaniaethau disgyblion a'u helpu i gyrraedd eu nodau. Mae hyn yn golygu bod disgyblion yn teimlo eu bod yn cael eu gwerthfawrogi ac yn datblygu eu doniau unigol yn dda iawn.

Caiff disgyblion eu trin yn gyfartal, yn deg ac â pharch. Gallant fanteisio ar bob agwedd ar y cwricwlwm a'r ystod eang o weithgareddau allgyrsiol.

Mae'r adeilad a'r tir yn cael eu cynnal a chadw'n dda iawn. Mae safle'r ysgol yn ddiogel ac yn sicr. Gwna staff ddefnydd da iawn o'r lle sydd ar gael. Maent yn cynhyrchu llawer o'r adnoddau o ansawdd uchel y maent yn eu defnyddio'n effeithiol i wella'r safonau y mae pob un o'r disgyblion yn eu cyflawni. Mae arddangosfeydd trwy'r ysgol gyfan yn ddeniadol ac yn addysgiadol, ac maent yn cynorthwyo dysgu yn dda.

Pa mor dda yw'r arweinyddiaeth a'r rheolaeth?	**Rhagorol**

Arweinyddiaeth: Rhagorol

Mae ansawdd yr arweinyddiaeth wedi arwain at lefelau uchel iawn o les a deilliannau disgyblion sydd uwchlaw lefelau ysgolion tebyg yn gyson.

Mae'r pennaeth yn darparu arweinyddiaeth ysbrydoledig. Caiff ei chynorthwyo'n fedrus gan ei huwch dîm a rheolwyr canol. Mae'r weledigaeth Cyflawniad i Bawb yn cael ei rhannu gan bawb ac, yn bwysicach fyth, mae'n amlwg ym mhob agwedd ar waith yr ysgol.

Mae arweinwyr yn darparu cyfeiriad strategol clir, ac mae strwythurau a systemau rheoli yn cynorthwyo adolygu effeithiol a datblygiad pellach.

Mae rolau a chyfrifoldebau wedi eu diffinio'n glir iawn ac mae'r holl aelodau staff yn deall y rhan y maent yn ei chwarae mewn cyflwyno nodau strategol yr ysgol. Mae hyn yn cyfrannu at ymdeimlad cryf iawn o bwrpas ar y cyd. Mae uwch reolwyr a rheolwyr canol yn rheoli eu timau'n effeithiol iawn ac yn canolbwyntio eu sylw'n dda ar flaenoriaethau a deilliannau disgyblion. Maent yn falch o'u hysgol ac yn uchelgeisiol ar ei chyfer.

Mae strategaeth glir i rannu arweinyddiaeth yn eang, gan gynnwys y tîm arweinyddiaeth estynedig. Mae gan yr ysgol drefniadau gwerthfawr iawn i gynorthwyo arweinwyr ar bob lefel â rhaglen datblygu arweinwyr fuddiol. Mae hyn wedi cyfrannu at ymdeimlad cryf o waith tîm a ffocws clir ar geisio rhagoriaeth a gwelliant parhaus. Mae cyfarfodydd ar bob lefel yn bwrpasol, yn mynd i'r afael â blaenoriaethau allweddol yr ysgol, ac yn cynorthwyo deilliannau cryf i ddisgyblion, sy'n gwella.

Mae trefniadau rheoli perfformiad yn briodol. Mae hyn a dulliau eraill sy'n cael eu defnyddio gan yr ysgol i adolygu a gwella perfformiad yn herio staff yn llwyddiannus i ddatblygu eu harfer a nodi anghenion hyfforddiant a datblygu.

Mae ymrwymiad cryf iawn i gynorthwyo ysgolion eraill, dangos arweinyddiaeth yn y sector a sicrhau bod gan y gwaith hwn werth ar gyfer disgyblion yr ysgol, wrth i athrawon adolygu a datblygu eu harfer addysgu. Mae hon yn nodwedd gref iawn o waith yr ysgol.

Mae gan lywodraethwyr ddealltwriaeth glir o'u rôl ac maent yn wybodus iawn am waith yr ysgol a deilliannau disgyblion. Maent yn herio'n gadarn, yn enwedig pan fydd achosion o danberfformio. Gwneir defnydd effeithiol iawn o brofiad ac arbenigedd llywodraethwyr unigol i gynorthwyo agweddau ar waith yr ysgol, fel darparu ar gyfer disgyblion ag anghenion dysgu ychwanegol.

Mae'r ysgol yn rhoi ystyriaeth dda iawn i flaenoriaethau cenedlaethol a lleol, er enghraifft o ran lleihau'r bwlch rhwng cyrhaeddiad disgyblion sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim, hyrwyddo'r dimensiwn Cymreig a datblygu medrau llythrennedd a rhifedd pob disgybl. Mae effaith hyn i'w gweld ym mherfformiad gwell disgyblion sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim a safonau llythrennedd, yn benodol.

Gwella ansawdd: Rhagorol

Mae arweinwyr ar bob lefel yn hynod lwyddiannus o ran cynnal ffocws diflino ar godi safonau, sicrhau lles disgyblion a gwella ansawdd addysgu ac arweinyddiaeth. Mae hyn wedi arwain at ddeilliannau cryf, cyson i ddisgyblion, addysgu effeithiol a datblygu cwricwlwm hynod effeithiol.

Mae'r ysgol wedi sefydlu diwylliant cryf o arfarnu a gwelliant parhaus yn llwyddiannus. Mae gan uwch arweinwyr ac arweinwyr canol ddealltwriaeth fanwl o gryfderau'r ysgol a'i meysydd i'w gwella. Mae hyn yn deillio o ystod eang o dystiolaeth uniongyrchol, gan gynnwys arsylwi gwersi, holiaduron a chraffu ar waith disgyblion. Mae'r ysgol yn arfarnu ei holl strategaethau'n ofalus iawn ac yn rheolaidd, ac mae hyn yn galluogi arweinwyr i wneud newidiadau amserol a

phendant i'w darpariaeth. Mae hyn wedi arwain, er enghraifft, at ddatblygu ystod eang o bartneriaethau hynod effeithiol a darpariaeth ragorol i ddatblygu medrau llythrennedd disgyblion.

Mae'r rhan fwyaf o arweinwyr canol yn dadansoddi data perfformiad yn dda, ac maent yn nodi unrhyw feysydd o danberfformio yn gyflym. Maent yn defnyddio'r ddealltwriaeth hon yn effeithiol iawn i gynllunio newidiadau i strategaethau addysgu a dysgu yn fanwl, ac i osod targedau heriol ar gyfer gwella. Mae hyn wedi cael effaith sylweddol ar safon gwaith disgyblion. Hefyd, mae arweinwyr yn monitro ac arfarnu ymddygiad a phresenoldeb disgyblion yn ofalus iawn, ac mae hyn wedi helpu i gynnal safonau lles eithriadol.

Mae cylch adolygu a chynllunio gwelliant sydd wedi ei sefydlu'n gadarn. Mae arweinwyr pwnc yn cydweithio'n agos â'u rheolwyr llinell i arfarnu ansawdd gwaith eu hadran a herio athrawon i wella safonau. Mae uwch reolwyr a rheolwyr canol yn dra medrus o ran defnyddio gwybodaeth a gesglir o arsylwi gwersi a chraffu ar lyfrau i nodi cryfderau a meysydd i'w gwella yn ansawdd yr addysgu a safon gwaith disgyblion.

Mae cynllunio ar lefel ysgol-gyfan a lefel adrannol wedi ei integreiddio'n agos, ac mae hyn yn meithrin ethos cryf o bwrpas ar y cyd ar draws yr holl staff. Mae'r ysgol wedi sefydlu diwylliant cryf o gydweithio a rhannu arfer dda o fewn adrannau ac ar eu traws. Mae'r ffactorau hyn yn galluogi'r ysgol i wneud datblygiadau cyflym ac effeithiol mewn arweinyddiaeth, darpariaeth a'r safonau y mae disgyblion yn eu cyflawni. Mae hyn yn nodwedd arbennig o gryf o waith yr ysgol, sy'n cael effaith sylweddol ar ddeilliannau disgyblion, er enghraifft y lefelau presenoldeb rhagorol, gwelliannau ym medrau llythrennedd disgyblion a pherfformiad cryf, cyson mewn llawer o'r dangosyddion perfformiad allweddol.

Gweithio mewn partneriaeth: Rhagorol

Mae'r ysgol wedi sefydlu ystod amrywiol o bartneriaethau o ansawdd uchel sy'n cael effaith sylweddol ar gynnal safonau uchel o ran cyrhaeddiad a lles disgyblion.

Mae cysylltiadau sefydledig â darparwyr eraill yn sicrhau bod gan ddisgyblion ddewis eang o gyrsiau cyffredinol a galwedigaethol. Gwna asiantaethau fel yr heddlu a'r gwasanaeth tân gyfraniad gwerthfawr i gyrsiau arholiadau, y rhaglen addysg bersonol a chymdeithasol, a gweithgareddau allgyrsiol, er enghraifft Cynllun Gwobr Dug Caeredin.

Mae cysylltiadau hynod effeithiol ag ysgolion cynradd partner, sy'n helpu disgyblion i bontio'n rhwydd i Flwyddyn 7. Caiff dilyniant mewn dysgu o gyfnod allweddol 2 i gyfnod allweddol 3 ei gynllunio'n ofalus. Caiff dysgwyr sy'n agored i niwed eu cynorthwyo'n arbennig o dda gan gynlluniau ar y cyd. Mae hyn yn cynnwys y 'Clwb Pyramid', lle mae disgyblion y chweched dosbarth yn ymweld ag ysgolion partner i gyfarfod â disgyblion sy'n arbennig o agored i niwed ac yn rhoi cymorth ychwanegol wedi ei bersonoli iddynt wrth iddynt symud ysgolion.

Mae gan yr ysgol berthynas arbennig o effeithiol ag asiantaethau sy'n cynorthwyo disgyblion sy'n agored i niwed, er enghraifft yr uned cyfeirio disgyblion leol. Caiff

cynnydd y disgyblion hyn ei fonitro a'i gynorthwyo'n ofalus iawn, ac mae hyn yn cael effaith sylweddol ar y safonau a'r cymwysterau y mae'r disgyblion hyn yn eu cyflawni. Mae hyn yn nodwedd arbennig o gryf o waith yr ysgol.

Caiff rhieni eu cynnwys yn llwyddiannus iawn yng ngwaith yr ysgol trwy ystod eang o strategaethau. Mae mentrau fel 'Tech-Dojo' yn helpu rhieni i gynorthwyo llythrennedd digidol eu plant ac yn hyrwyddo ymglymiad rhieni ym mywyd yr ysgol yn dda iawn.

Rheoli adnoddau: Da

Mae'r ysgol yn hynod effeithiol o ran cynorthwyo anghenion datblygu'r holl staff. Caiff hyfforddiant ei gynllunio'n dda ac mae'n cynorthwyo arweinyddiaeth ac addysgu effeithiol ar draws yr ysgol. Cryfderau penodol yw'r ystod eang o rwydweithiau effeithiol o arfer broffesiynol yn yr ysgol, ynghyd â chydweithio helaeth ag ysgolion eraill. Gwna'r rhain gyfraniad gwerthfawr at ddatblygu gwybodaeth broffesiynol ac maent wedi cael effaith gadarnhaol ar safonau a lles.

Caiff staff ac adnoddau eu defnyddio'n dda i gynorthwyo disgyblion a darparu cyfleoedd cwricwlaidd a darpariaeth gofal ac arweinwyr sydd o fantais dda i ddisgyblion. Caiff cyllideb yr ysgol ei rheoli'n ochelgar, ac mae cydbwysedd priodol o gyfrifoldebau rhwng yr uwch dîm arweinyddiaeth, y rheolwr busnes hynod effeithiol a'r corff llywodraethol. Caiff gwariant ei adolygu'n drylwyr ac mae penderfyniadau gwariant yn alinio'n dda â blaenoriaethau'r ysgol ar gyfer gwella. Mae ffocws clir iawn ar effaith gwariant ar ddeilliannau disgyblion.

Mae gan yr ysgol gynlluniau priodol ar gyfer gwario grantiau penodol, gan gynnwys y Grant Amddifadedd Disgyblion. Mae mentrau'n cynnwys penodi staff i hyrwyddo ymglymiad rhieni, codi presenoldeb a chynorthwyo lles emosiynol disgyblion sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim. Mae hyn wedi cael effaith lwyddiannus iawn ar bresenoldeb a chyflawniad y disgyblion hyn.

O ganlyniad i'r deilliannau cryf y mae'r disgyblion yn eu cyflawni, mae'r ysgol yn darparu gwerth da am arian.

Atodiad 1

6625403 - Ysgol Bryn Elian

Nifer y disgyblion ar y gofrestr	899	
Disgyblion sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim (PYDd) - cyfartaledd 3 blynedd	20.2	
Grŵp PYD	4	(20%<PYD<=30%)

Cyfnod allweddol 3

	Ysgol				Cyfartaledd y teulu (2015)	Cyfartaledd Cymru (2015)
	2012	2013	2014	2015		
Nifer y disgyblion yng ngharfan Blwyddyn 9	141	131	161	150		
Yn cyflawni dangosydd pynciau craidd (DPC) (%)	69.5	73.3	81.4	85.3	82.1	83.9
Chwartel meincnod	2	2	1	1		
Saesneg						
Nifer y disgyblion yng ngharfan						
Yn cyflawni lefel 5+ (%)	80.1	78.6	88.2	93.3	87.7	87.9
Chwartel meincnod	1	2	1	1		
Yn cyflawni lefel 6+ (%)	38.3	38.2	42.2	48.0	46.0	52.6
Chwartel meincnod	1	1	2	1		
Cymraeg iaith gyntaf						
Nifer y disgyblion yng ngharfan						
Yn cyflawni lefel 5+ (%)	.	.	.	.	.	90.9
Chwartel meincnod	.	.	.	.		
Yn cyflawni lefel 6+ (%)	.	.	.	.	.	56.1
Chwartel meincnod	.	.	.	.		
Mathemateg						
Nifer y disgyblion yng ngharfan						
Yn cyflawni lefel 5+ (%)	80.9	80.9	86.3	87.3	87.7	88.7
Chwartel meincnod	1	2	1	2		
Yn cyflawni lefel 6+ (%)	54.6	59.5	52.2	50.7	55.2	59.5
Chwartel meincnod	1	1	1	2		
Gwyddoniaeth						
Nifer y disgyblion yng ngharfan						
Yn cyflawni lefel 5+ (%)	83.0	87.0	94.4	97.3	90.9	91.8
Chwartel meincnod	2	2	1	1		
Yn cyflawni lefel 6+ (%)	44.7	42.7	43.5	51.3	52.4	58.5
Chwartel meincnod	1	2	3	2		

Mae'r dangosydd pynciau craidd (DPC) yn cynrychioli canran y disgyblion sydd wedi cyrraedd lefel 5 neu uwch mewn Saesneg neu Gymraeg (iath gyntaf), mathemateg a gwyddoniaeth gyda'i gilydd.
. yn dynodi nad yw'r eitem ddata yn ddilys.
* Gallai'r eitem hon ddatgelu gwybodaeth am unigolion, neu os nad yw'n ddigon trylwyr i'w chyhoeddi, os nad yw'n berthnasol neu os nad yw ar gael fel arall.

Mae'r chwartel meincnod yn cymharu perfformiad un ysgol â pherfformiad ysgolion eraill sydd â lefelau tebyg o ddisgyblion sy'n cael prydau ysgol am ddim (PYDd). Defnyddir PYDd yn ddirprwy ar gyfer difreintedd cymdeithasol mewn ysgolion. Mae hyn yn caniatáu am gymharu perfformiad ysgol â pherfformiad ysgolion eraill yn yr un categori PYDd ac a allai, felly, fod yn derbyn nifer tebyg o ddisgyblion o gefndiroedd difreintiedig.
Mae ysgol yn chwartel meincnod 1 ymhlith y 25% o ysgolion sy'n perfformio orau ac sydd â lefelau prydau ysgol am ddim sy'n debyg i'r ysgol hon. Felly, mae lefelau cyrhaeddiad yr ysgol yn uwch nag mewn llawer o ysgolion eraill â lefelau tebyg o ddisgyblion o gefndiroedd difreintiedig. Mae ysgol yn chwartel meincnod 4 ymhlith y 25% o ysgolion sy'n perfformio waethaf ac â lefelau prydau ysgol am ddim sy'n debyg i'r ysgol hon. Felly, mae lefelau cyrhaeddiad yr ysgol yn is nag mewn llawer o ysgolion eraill sydd â lefelau tebyg o ddisgyblion o gefndiroedd difreintiedig.
Caiff y meincnodau ar gyfer y Gymraeg eu cyfrifo gan ddefnyddio pob ysgol lle mae disgyblion yn dilyn cymwysterau Cymraeg mamiaith, ac maent yn seiliedig ar nifer yr ymgeiswyr. Nid ydynt yn cynnwys cymwysterau Cymraeg ail iaith.

6625403 - Ysgol Bryn Elian

Nifer y disgyblion ar y gofrestr	899	
Disgyblion sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim (PYDd) - cyfartaledd 3 blynedd	20.2	
Grŵp PYD	4	(20%<PYD<=30%)

Cyfnod allweddol 4

	Ysgol				Cyfartaledd y teulu (2015**)	Cyfartaledd Cymru (2015**)
	2012	**2013**	**2014**	**2015****		
Nifer y disgyblion 15 oed	132	124	124	122		
Canran y disgyblion 15 oed sydd:						
Wedi cyflawni trothwy lefel 2 yn cynnwys TGAU gradd A*-C mewn Saesneg neu Gymraeg iaith gyntaf a mathemateg	43.9	52.4	54.0	58.2	55.7	57.6
Chwartel meincnod	2	1	1	1		
Wedi cyflawni trothwy lefel 2	93.2	96.8	91.1	98.4	83.0	83.4
Chwartel meincnod	1	1	1	1		
Wedi cyflawni trothwy lefel 1	100.0	100.0	100.0	100.0	96.8	94.3
Chwartel meincnod	1	1	1	1		
Wedi cyflawni'r dangosydd pwnc craidd (DPC)	35.6	46.0	49.2	49.2	52.1	54.3
Chwartel meincnod	3	1	1	2		
Sgôr pwyntiau ehangach cyfartalog wedi'i chapio fesul disgybl	364.7	392.2	372.5	379.4	345.5	342.3
Chwartel meincnod	1	1	1	1		
Sgôr pwyntiau ehangach cyfartalog wedi'i chapio a mwy fesul disgybl	355.0	380.6	362.7	368.9	341.0	337.7
Chwartel meincnod	.	.	.	.		
Cyflawnwyd pump neu fwy o raddau TGAU A* -A	13.6	20.2	21.8	22.1	13.9	16.5
Chwartel meincnod	.	.	.	.		
Wedi cyflawni A*-C mewn Saesneg	56.1	67.7	69.4	80.3	67.9	68.3
Chwartel meincnod	2	1	1	1		
Wedi cyflawni A*-C mewn Cymraeg iaith gyntaf	.	.	.	.	.	75.1
Chwartel meincnod	.	.	.	.		
Wedi cyflawni A*-C mewn mathemateg	56.8	61.3	60.5	60.7	63.6	64.2
Chwartel meincnod	1	1	1	2		
Wedi cyflawni A*-C mewn gwyddoniaeth	66.7	94.4	90.3	86.1	82.0	83.3
Chwartel meincnod	3	1	2	2		

Mae'n cynnwys yr holl gymwysterau a gymeradwywyd ar gyfer defnydd cyn-16 yng Nghymru.
Mae'n cynnwys canlyniadau ar gyfer disgyblion 15 oed, mewn ysgolion a gynhelir ac ysgolion annibynnol, a gyflawnwyd yn ystod y flwyddyn academaidd ac unrhyw arholiadau a gymerwyd ar oed cynharach. Oedrannau ar ddechrau'r flwyddyn academaidd.
Mae'r dangosydd pynciau craidd (DPC) yn cynrychioli canran y disgyblion sydd wedi cyrraedd lefel 2 neu uwch mewn Saesneg neu Gymraeg (iath gyntaf), mathemateg a gwyddoniaeth gyda'i gilydd.
Caiff y sgôr pwyntiau ehangach cyfartalog wedi'i chapio ei chyfrifo gan ddefnyddio'r 8 canlyniad gorau o'r holl gymwysterau a gymeradwywyd ar gyfer defnydd cyn-16 yng Nghymru ar gyfer pob disgybl.
. yn dynodi nad yw'r eitem ddata yn ddilys.
* Gallai'r eitem hon ddatgelu gwybodaeth am unigolion, neu os nad yw'n ddigon trylwyr i'w chyhoeddi, os nad yw'n berthnasol neu os nad yw ar gael fel arall.

** Mae canlyniadau arholiadau cyfnod allweddol 4 ar gyfer 2015 yn rhai dros dro.

Mae'r chwartel meincnod yn cymharu perfformiad un ysgol â pherfformiad ysgolion eraill sydd â lefelau tebyg o ddisgyblion sy'n cael prydau ysgol am ddim (PYDd). Defnyddir PYDd yn ddirprwy ar gyfer difreintedd cymdeithasol mewn ysgolion. Mae hyn yn caniatáu am gymharu perfformiad ysgol â pherfformiad ysgolion eraill yn yr un categori PYDd ac a allai, felly, fod yn derbyn nifer tebyg o ddisgyblion o gefndiroedd difreintiedig.
Mae ysgol yn chwartel meincnod 1 ymhlith y 25% o ysgolion sy'n perfformio orau ac sydd â lefelau prydau ysgol am ddim sy'n debyg i'r ysgol hon. Felly, mae lefelau cyrhaeddiad yr ysgol yn uwch nag mewn llawer o ysgolion eraill â lefelau tebyg o ddisgyblion o gefndiroedd difreintiedig. Mae ysgol yn chwartel meincnod 4 ymhlith y 25% o ysgolion sy'n perfformio waethaf ac â lefelau prydau ysgol am ddim sy'n debyg i'r ysgol hon. Felly, mae lefelau cyrhaeddiad yr ysgol yn is nag mewn llawer o ysgolion eraill sydd â lefelau tebyg o ddisgyblion o gefndiroedd difreintiedig.
Caiff y meincnodau ar gyfer y Gymraeg eu cyfrifo gan ddefnyddio pob ysgol lle mae disgyblion yn dilyn cymwysterau Cymraeg mamiaith, ac maent yn seiliedig ar nifer yr ymgeiswyr. Nid ydynt yn cynnwys cymwysterau Cymraeg ail iaith.

6625403 - Ysgol Bryn Elian

Nifer y disgyblion ar y gofrestr	899
Disgyblion sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim (PYDd) - cyfartaledd 3 blynedd	20.2
Grŵp PYD	4 (20%<PYD<=30%)

Cyfnod allweddol 4 - perfformiad disgyblion sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim

	Ysgol				Cyfartaledd y teulu (2015**)	Cyfartaledd Cymru (2015**)
	2012	2013	2014	2015**		
Nifer y disgyblion 15 oed sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim	25	27	33	32		
Canran y disgyblion 15 oed sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim sydd:						
Wedi cyflawni trothwy lefel 2 yn cynnwys TGAU gradd A*-C mewn Saesneg neu Gymraeg iaith gyntaf a mathemateg	20.0	37.0	33.3	34.4	27.2	31.3
Wedi cyflawni trothwy lefel 2	80.0	96.3	72.7	96.9	60.6	68.2
Wedi cyflawni trothwy lefel 1	100.0	100.0	100.0	100.0	90.4	89.2
Wedi cyflawni'r dangosydd pwnc craidd (DPC)	12.0	33.3	33.3	25.0	26.5	28.8
Sgôr pwyntiau ehangach cyfartalog wedi'i chapio fesul disgybl	327.6	363.8	343.3	363.2	298.0	302.1
Sgôr pwyntiau ehangach cyfartalog wedi'i chapio a mwy fesul disgybl	314.9	351.4	333.7	346.6	291.3	295.1
Cyflawnwyd pump neu fwy o raddau TGAU A* -A	0.0	7.4	6.1	12.5	5.0	4.3
Wedi cyflawni A*-C mewn Saesneg	28.0	59.3	42.4	62.5	40.4	44.7
Wedi cyflawni A*-C mewn Cymraeg iaith gyntaf	.	.	.	.	.	51.3
Wedi cyflawni A*-C mewn mathemateg	28.0	40.7	45.5	37.5	36.1	38.9
Wedi cyflawni A*-C mewn gwyddoniaeth	40.0	92.6	87.9	84.4	72.2	73.5

Mae'n cynnwys yr holl gymwysterau a gymeradwywyd ar gyfer defnydd cyn-16 yng Nghymru.
Mae'n cynnwys canlyniadau ar gyfer disgyblion 15 oed, mewn ysgolion a gynhelir ac ysgolion annibynnol, a gyflawnwyd yn ystod y flwyddyn academaidd ac unrhyw arholiadau a gymerwyd ar oed cynharach. Oedrannau ar ddechrau'r flwyddyn academaidd.
Mae'r dangosydd pynciau craidd (DPC) yn cynrychioli canran y disgyblion sydd wedi cyrraedd lefel 2 neu uwch mewn Saesneg neu Gymraeg (iath gyntaf), mathemateg a gwyddoniaeth gyda'i gilydd.
Caiff y sgôr pwyntiau ehangach cyfartalog wedi'i chapio ei chyfrifo gan ddefnyddio'r 8 canlyniad gorau o'r holl gymwysterau a gymeradwywyd ar gyfer defnydd cyn-16 yng Nghymru ar gyfer pob disgybl.
. yn dynodi nad yw'r eitem ddata yn ddilys.
* Gallai'r eitem hon ddatgelu gwybodaeth am unigolion, neu os nad yw'n ddigon trylwyr i'w chyhoeddi, os nad yw'n berthnasol neu os nad yw ar gael fel arall.
** Mae canlyniadau arholiadau cyfnod allweddol 4 ar gyfer 2015 yn rhai dros dro.

6625403 - Ysgol Bryn Elian

Nifer y disgyblion ar y gofrestr yn y chweched dosbarth 132

Cyfnod allweddol 5

	Ysgol				Cyfartaledd y teulu (2015**)	Cyfartaledd Cymru (2015**)
	2012	2013	2014	2015**		
Nifer y disgyblion 17 oed	66	66	49	55		
Canran y disgyblion 17 oed sydd:						
Wedi cyflawni 3 A*-A mewn arholiadau Safon Uwch neu gyfwerth	6.7	0.0	6.5	3.8	3.8	7.9
Wedi cyflawni 3 A*-C mewn arholiadau Safon Uwch neu gyfwerth	71.7	62.3	73.9	60.4	59.3	67.5
Wedi cyflawni trothwy lefel 3	95.0	96.7	97.8	90.6	89.9	96.9
Sgôr pwyntiau ehangach cyfartalog fesul disgybl	910.3	891.7	981.7	892.9	775.3	787.2

Yn cynnwys pob cymhwyster cydnabyddedig yng Nghymru.
Mae'n cynnwys canlyniadau ar gyfer disgyblion 17 oed, mewn ysgolion a gynhelir, a gyflawnwyd yn ystod y flwyddyn academaidd ac unrhyw arholiadau a gymerwyd ar oed cynharach. Oedrannau ar ddechrau'r flwyddyn academaidd.
Mae'r sgôr pwyntiau ehangach cyfartalog ar gyfer disgyblion 17 oed yn cynnwys yr holl gymwysterau a gymeradwywyd ar gyfer defnydd cyn-18 yng Nghymru.
. yn dynodi nad yw'r eitem ddata yn ddilys.
* Gallai'r eitem hon ddatgelu gwybodaeth am unigolion, neu os nad yw'n ddigon trylwyr i'w chyhoeddi, os nad yw'n berthnasol neu os nad yw ar gael fel arall.
** Mae canlyniadau arholiadau cyfnod allweddol 5 ar gyfer 2015 yn rhai dros dro.

Mae rhagor o wybodaeth ar gael o wefan Llywodraeth Cymru, Fy Ysgol Leol, yn y ddolen isod.
http://mylocalschool.wales.gov.uk/index.html?iaith=cym

Atodiad 2

Adroddiad boddhad rhanddeiliaid

Ymatebion i'r holiadur i ddysgwyr

Yn dynodi'r meincnod – mae hwn yn gyfanswm o'r holl ymatebion er Medi 2010.

	Number of responses Nifer o	Strongly Agree Cytuno'n gryf	Agree Cytuno	Disagree Anghytuno	Strongly disagree Anghytuno'n gryf	
I feel safe in my school	225	115	103	7	0	Rwy'n teimlo'n ddiogel yn fy ysgol.
		51%	46%	3%	0%	
		44%	52%	4%	1%	
The school deals well with any bullying	223	67	131	16	9	Mae'r ysgol yn delio'n dda ag unrhyw fwlio.
		30%	59%	7%	4%	
		26%	57%	14%	3%	
I have someone to talk to if I am worried	223	105	108	9	1	Mae gen i rywun i siarad ag ef/â hi os ydw i'n poeni.
		47%	48%	4%	0%	
		38%	52%	8%	1%	
The school teaches me how to keep healthy	224	74	118	29	3	Mae'r ysgol yn fy nysgu i sut i aros yn iach.
		33%	53%	13%	1%	
		24%	56%	18%	3%	
There are plenty of opportunities at school for me to get regular exercise	225	114	98	13	0	Mae digonedd o gyfleoedd yn yr ysgol i mi gael ymarfer corff yn rheolaidd.
		51%	44%	6%	0%	
		45%	45%	9%	2%	
I am doing well at school	223	84	131	6	2	Rwy'n gwneud yn dda yn yr ysgol.
		38%	59%	3%	1%	
		32%	62%	5%	1%	
The teachers help me to learn and make progress and they help me when I have problems	223	108	112	2	1	Mae'r athrawon yn fy helpu i ddysgu a gwneud cynnydd ac maent yn fy helpu pan fydd gen i broblemau.
		48%	50%	1%	0%	
		38%	55%	6%	1%	
My homework helps me to understand and improve my work in school	225	51	132	35	7	Mae fy ngwaith cartref yn fy helpu i ddeall a gwella fy ngwaith yn yr ysgol.
		23%	59%	16%	3%	
		20%	54%	21%	5%	
I have enough books and equipment, including computers, to do my work	225	135	81	5	4	Mae gen i ddigon o lyfrau, offer a chyfrifiaduron i wneud fy ngwaith.
		60%	36%	2%	2%	
		45%	46%	7%	1%	
Pupils behave well and I can get my work done	224	26	137	56	5	Mae disgyblion eraill yn ymddwyn yn dda ac rwy'n gallu gwneud fy ngwaith.
		12%	61%	25%	2%	
		10%	57%	27%	6%	
Staff treat all pupils fairly and with respect	225	93	115	14	3	Mae staff yn trin pob disgybl yn deg ac yn dangos parch atynt.
		41%	51%	6%	1%	
		29%	50%	17%	4%	
The school listens to our views and makes changes we suggest	224	48	150	23	3	Mae'r ysgol yn gwrando ar ein barn ac yn gwneud newidiadau rydym ni'n eu hawgrymu.
		21%	67%	10%	1%	
		16%	54%	25%	5%	

	Number of responses Nifer o	Strongly Agree Cytuno'n gryf	Agree Cytuno	Disagree Anghytuno	Strongly disagree Anghytuno'n gryf	
I am encouraged to do things for myself and to take on responsibility	223	93 42%	124 56%	5 2%	1 0%	Rwy'n cael fy annog i wneud pethau drosof fy hun a chymryd cyfrifoldeb.
		34%	60%	5%	1%	
The school helps me to be ready for my next school, college or to start my working life	224	107 48%	106 47%	9 4%	2 1%	Mae'r ysgol yn helpu i mi fod yn barod ar gyfer fy ysgol nesaf, y coleg neu i ddechrau fy mywyd gwaith.
		36%	54%	9%	1%	
The staff respect me and my background	225	106 47%	109 48%	7 3%	3 1%	Mae'r staff yn fy mharchu i a'm cefndir.
		37%	54%	7%	2%	
The school helps me to understand and respect people from other backgrounds	223	89 40%	122 55%	10 4%	2 1%	Mae'r ysgol yn helpu i mi ddeall a pharchu pobl o gefndiroedd eraill.
		36%	56%	7%	1%	
Please answer this question if you are in Year 10 or Year 11: I was given good advice when choosing my courses in key stage 4	78	26 33%	44 56%	4 5%	4 5%	Atebwch y cwestiwn hwn os ydych ym Mlwyddyn 10 neu Flwyddyn 11: Cefais gyngor da wrth ddewis fy nghyrsiau yng nghyfnod allweddol 4.
		29%	51%	15%	5%	
Please answer this question if you are in the sixth form: I was given good advice when choosing my courses in the sixth form	33	12 36%	18 55%	2 6%	1 3%	Atebwch y cwestiwn hwn os ydych chi yn y chweched dosbarth: Cefais gyngor da wrth ddewis fy nghyrsiau yn y chweched dosbarth.
		28%	50%	16%	7%	

Ymateb i’r holiadur i rieni

Yn dynodi’r meincnod – mae hwn yn gyfanswm o’r holl ymatebion er Medi 2010.

	Number of responses Nifer o ymatebion	Strongly Agree Cytuno'n gryf	Agree Cytuno	Disagree Anghytuno	Strongly disagree Anghytuno'n gryf	Don't know Ddim yn gwybod	
Overall I am satisfied with the school.	111	85	25	0	1	0	Rwy'n fodlon â'r ysgol yn gyffredinol.
		77%	23%	0%	1%		
		44%	50%	5%	1%		
My child likes this school.	111	77	33	0	1	0	Mae fy mhlentyn yn hoffi'r ysgol hon.
		69%	30%	0%	1%		
		47%	48%	4%	1%		
My child was helped to settle in well when he or she started at the school.	110	82	28	0	0	0	Cafodd fy mhlentyn gymorth i ymgartrefu'n dda pan ddechreuodd yn yr ysgol.
		75%	25%	0%	0%		
		51%	45%	4%	1%		
My child is making good progress at school.	109	74	35	0	0	2	Mae fy mhlentyn yn gwneud cynnydd da yn yr ysgol.
		68%	32%	0%	0%		
		46%	49%	4%	1%		
Pupils behave well in school.	103	39	60	4	0	8	Mae disgyblion yn ymddwyn yn dda yn yr ysgol.
		38%	58%	4%	0%		
		25%	60%	12%	3%		
Teaching is good.	109	65	44	0	0	1	Mae'r addysgu yn dda.
		60%	40%	0%	0%		
		35%	59%	5%	1%		
Staff expect my child to work hard and do his or her best.	110	80	30	0	0	1	Mae'r staff yn disgwyl i fy mhlentyn weithio'n galed ac i wneud ei orau.
		73%	27%	0%	0%		
		52%	46%	2%	1%		
The homework that is given builds well on what my child learns in school.	110	55	51	4	0	0	Mae'r gwaith cartref sy'n cael ei roi yn adeiladu'n dda ar yr hyn mae fy mhlentyn yn ei ddysgu yn yr ysgol.
		50%	46%	4%	0%		
		33%	56%	9%	2%		
Staff treat all children fairly and with respect.	105	58	42	4	1	3	Mae'r staff yn trin pob plentyn yn deg a gyda pharch.
		55%	40%	4%	1%		
		35%	52%	10%	3%		
My child is encouraged to be healthy and to take regular exercise.	107	50	53	4	0	3	Caiff fy mhlentyn ei annog i fod yn iach ac i wneud ymarfer corff yn rheolaidd.
		47%	50%	4%	0%		
		35%	56%	8%	1%		
My child is safe at school.	108	75	32	0	1	2	Mae fy mhlentyn yn ddiogel yn yr ysgol.
		69%	30%	0%	1%		
		43%	53%	3%	1%		
My child receives appropriate additional support in relation to any particular individual needs’.	101	61	38	2	0	8	Mae fy mhlentyn yn cael cymorth ychwanegol priodol mewn perthynas ag unrhyw anghenion unigol penodol.
		60%	38%	2%	0%		
		37%	52%	8%	2%		
I am kept well informed about my child’s progress.	107	58	45	3	1	2	Rwy'n cael gwybodaeth gyson am gynnydd fy mhlentyn.
		54%	42%	3%	1%		
		35%	51%	12%	3%		

	Number of responses Nifer o ymatebion	Strongly Agree Cytuno'n gryf	Agree Cytuno	Disagree Anghytuno	Strongly disagree Anghytuno'n gryf	Don't know Ddim yn gwybod	
I feel comfortable about approaching the school with questions, suggestions or a problem.	108	80	25	2	1	1	Rwy'n teimlo'n esmwyth ynglŷn â gofyn cwestiwn i'r ysgol, gwneud awgrymiadau neu nodi problem.
		74%	23%	2%	1%		
		43%	49%	7%	2%		
I understand the school's procedure for dealing with complaints.	106	55	46	4	1	5	Rwy'n deall trefn yr ysgol ar gyfer delio â chwynion.
		52%	43%	4%	1%		
		31%	56%	11%	2%		
The school helps my child to become more mature and take on responsibility.	106	65	40	1	0	4	Mae'r ysgol yn helpu fy mhlentyn i ddod yn fwy aeddfed ac i ysgwyddo cyfrifoldeb.
		61%	38%	1%	0%		
		38%	55%	6%	1%		
My child is well prepared for moving on to the next school or college or work.	85	38	44	2	1	21	Mae fy mhlentyn wedi'i baratoi'n dda ar gyfer symud ymlaen i'r ysgol nesaf neu goleg neu waith.
		45%	52%	2%	1%		
		32%	55%	10%	2%		
There is a good range of activities including trips or visits.	105	46	50	6	3	6	Mae amrywiaeth dda o weithgareddau, gan gynnwys teithiau neu ymweliadau.
		44%	48%	6%	3%		
		37%	51%	10%	2%		
The school is well run.	109	78	30	1	0	2	Mae'r ysgol yn cael ei rhedeg yn dda.
		72%	28%	1%	0%		
		43%	50%	5%	2%		

Atodiad 3

Y tîm arolygu

Tony Sparks	Arolygydd Cofnodol
Mark Evans	Arolygydd Tîm
Steven William Pringle	Arolygydd Tîm
Sue Halliwell	Arolygydd Tîm
Justine Elaine Barlow	Arolygydd Tîm
Catherine Evans	Arolygydd Tîm
Andrew Hurley	Arolygydd Tîm
Helen Harding	Arolygydd Cymheiriaid
Mair Herbert	Enwebai

Copïau o'r adroddiad

Mae copïau o'r adroddiad hwn ar gael gan yr ysgol ac ar wefan Estyn (www.estyn.llyw.cymru)

Grwpiau blwyddyn, y Cyfnod Sylfaen a chyfnodau allweddol

Mae ysgolion yn defnyddio system gyffredin o rifo grwpiau blwyddyn o ddechrau addysg ysgol orfodol i 18 oed. Mae'r system hon yn pwysleisio pwysigrwydd parhad ac yn hwyluso cyfathrebu ymhlith ysgolion, cyrff llywodraethol, rhieni ac awdurdodau lleol.

Mae'r tabl canlynol yn nodi'r amrediad oedrannau sy'n berthnasol i bob grŵp blwyddyn. Er enghraifft, mae Blwyddyn 1 yn cyfeirio at y grŵp o ddisgyblion sy'n cyrraedd 6 oed yn ystod y flwyddyn academaidd, a Blwyddyn 13 yw'r grŵp blwyddyn sy'n cyrraedd 18 oed yn ystod y flwyddyn academaidd.

Cyfnod cynradd:

Blwyddyn	Meithrin	Derbyn	B1	B2	B3	B4	B5	B6
Oedrannau	3-4	4-5	5-6	6-7	7-8	8-9	9-10	10-11

Cyfnod uwchradd:

Blwyddyn	B7	B8	B9	B10	B11	B12	B13
Oedrannau	11-12	12-13	13-14	14-15	15-16	16-17	17-18

Mae'r Cyfnod Sylfaen a'r cyfnodau allweddol yn cwmpasu'r grwpiau blwyddyn canlynol:

Cyfnod Sylfaen	Meithrin, Dosbarth Derbyn, Blwyddyn 1 a Blwyddyn 2
Cyfnod allweddol 2	Blwyddyn 3 i Flwyddyn 6
Cyfnod allweddol 3	Blwyddyn 7 i Flwyddyn 9
Cyfnod allweddol 4	Blwyddyn 10 a Blwyddyn 11

Rhestr termau

Termau cyfnod allweddol 3

Y dangosydd pwnc craidd (DPC)

Mae cynnydd mewn dysgu trwy gyfnod allweddol 3 yn cael ei ddangos gan lefelau (lefel 1 i lefel 7 yn bennaf).

Mae'r dangosydd pwnc craidd yng nghyfnod allweddol 3 yn ymwneud â'r perfformiad disgwyliedig ym mhynciau craidd y Cwricwlwm Cenedlaethol:

- Saesneg neu Gymraeg [1]
- mathemateg
- gwyddoniaeth

Erbyn diwedd cyfnod allweddol 3, yn bedair ar ddeg oed, disgwylir i ddisgyblion gyrraedd lefel 5 a disgwylir i'r disgyblion mwy abl gyrraedd lefel 6 neu uwch.

Rhaid i ddisgyblion gyrraedd y lefel ddisgwyliedig o leiaf (lefel 5) yn y tri phwnc craidd er mwyn cyflawni'r dangosydd pwnc craidd.

Termau cyfnod allweddol 4 a'r chweched dosbarth

Dangosydd pwnc craidd (DPC)	Mae hyn yn ymwneud â'r perfformiad disgwyliedig mewn Cymraeg neu Saesneg, mathemateg a gwyddoniaeth, sef pynciau craidd y Cwricwlwm Cenedlaethol.
Teuluoedd o ysgolion	Crëwyd y rhain i alluogi ysgolion i gymharu eu perfformiad nhw â pherfformiad ysgolion tebyg ledled Cymru. Mae teuluoedd yn cynnwys naw ysgol arall y mae cyfrannau tebyg o ddisgyblion: yn gymwys i gael prydau ysgol am ddim, sy'n byw mewn 20% o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig yng Nghymru, sydd ag anghenion addysgol arbennig ar gynllun Gweithredu gan yr Ysgol a Mwy neu ar ddatganiad ac y mae Saesneg fel iaith ychwanegol iddynt a'u caffaeliad yn llai na chymwys.
Lefel 1	Mae hyn yn gyfwerth â chymhwyster TGAU gradd D i G.
Trothwy Lefel 1	Mae hyn yn gyfwerth â phum cymhwyster TGAU graddau D i G.
Lefel 2	Mae hyn yn gyfwerth â chymhwyster TGAU gradd A* i C.

[1] Nid yw'r dangosydd hwn yn cynnwys cymwysterau Cymraeg ail iaith.

Trothwy Lefel 2 yn cynnwys Cymraeg[1] neu Saesneg a mathemateg	Mae hyn yn golygu dysgu sy'n gyfwerth â phum cymhwyster TGAU graddau A* i C yn cynnwys Cymraeg neu Saesneg a mathemateg.
Trothwy Lefel 2	Mae hyn yn golygu pum cymhwyster TGAU graddau A* i C neu gyfwerth.
Lefel 3	Mae hyn yn gyfwerth â chymhwyster Safon Uwch gradd A*-E.
Trothwy Lefel 3	Mae hyn yn gyfwerth â dau gymhwyster Safon Uwch gradd A* i E.
Sgôr pwyntiau cyfartalog ehangach	Mae hyn yn cynnwys yr holl gymwysterau a gymeradwywyd i'w defnyddio yng Nghymru yn yr oed perthnasol, er enghraifft, yn 16 neu'n 18 oed.
Sgôr pwyntiau ehangach wedi'i chapio	Mae hyn yn cynnwys yr wyth canlyniad gorau o'r holl gymwysterau a gymeradwywyd i'w defnyddio yng Nghymru yn 16 oed.
Grwpiau meincnodi	Caiff ysgolion eu rhoi mewn grwpiau gyda'i gilydd yn unol â chyfran y disgyblion sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim er mwyn cymharu eu perfformiad nhw â pherfformiad ysgolion tebyg mewn dangosyddion gwahanol.
Deilliannau wedi'u modelu	Rhagfynegiad o berfformiad cymedrig ysgol yw hyn, yn seiliedig ar y berthynas ystadegol rhwng cyfran y disgyblion sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim a dangosydd penodol.